

Vergaderjaar 2023–2024

29 984

Spoor: vervoer- en beheerplan

34 244

Logistiek en goederenvervoer

Nr. 1175

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 december 2023

Hierbij bied ik u de eerste uitwerking van het Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer aan, zoals ik uw Kamer in mijn vorige brief in april¹ heb toegezegd. Deze eerste uitwerking van het Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer beschrijft het belang van spoorgoederenvervoer voor Nederland en benoemt de opgaven en onzekerheden langs de drie eerder met u gedeelde pijlers van het Toekomstbeeld «Planet, people en profit».

Ontwikkelingen

Met de motie van de leden Schonis en Ziengs² heeft uw Kamer mij opgeroepen om tot een Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer te komen. In het voorjaar heb ik u mijn visie op het spoorgoederenvervoer gegeven. Sindsdien zijn er een aantal ontwikkelingen geweest die belangrijke bouwstenen hebben gevormd voor de bijgevoegde eerste uitwerking van het Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer.

- Het Ministerie van I&W heeft brede participatiesessies over het Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer georganiseerd. Tijdens deze sessies hebben o.a. bewoners langs het spoor, vervoerders, havenbedrijven, verladers en gemeenten en provincies samen het gesprek gevoerd over de toekomst van het spoorgoederenvervoer.
- Het Platform Spoorgoederenvervoer is opgericht onder het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving met dhr. Johan Remkes als onafhankelijk voorzitter. Op mijn verzoek hebben de leden van het platform met elkaar gesproken over het Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer en op basis hiervan heeft de voorzitter een eerste advies uitgebracht. Dit advies is bijgevoegd.
- ProRail en de sector hebben samen het Gezamenlijk Ambitienetwerk Spoorgoederenvervoer opgesteld. Aan de hand van workshops zijn gesprekken gevoerd over de verschillende prognoses, wat deze

¹ Kamerstukken 29 984 en 34 244, nr. 1095

² Kamerstuk 35 570 XII, nr. 38

- prognoses betekenen voor het netwerk en wat er aan maatregelen nodig is.
- Binnen de Spoorgoederentafel is gewerkt aan een gezamenlijk verhaal over het belang van het spoorgoederenvervoer voor Nederland.

Vanwege het internationale karakter van het spoorgoederenvervoer sta ik ook in nauw contact met de buurlanden. Ik heb met de Duitse en Belgische overheid gesproken over het Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer en visievorming aan hun zijde. De Belgische Spoorvisie 2040, waarin zij inzetten op een sterke groei van het spoorgoederenvervoer, is conform mijn toezegging bijgevoegd (TZ202306-127). Ik blijf de komende periode met de buurlanden in gesprek.

De analyse en de maatschappelijke opgaven die in deze eerste uitwerking zijn opgenomen zijn in lijn met de analyse uit het Eindverslag van de Nederlands ambassadeur voor het Europees jaar van het spoor³ en het Actieplan Leefbaar Spoor. De aanbevelingen vanuit de Nederlands ambassadeur en het actieplan worden in de verdere uitwerking meegenomen, zoals aan uw Kamer is toegezegd.

Samen verder

De afgelopen periode zijn samen met alle belanghebbenden belangrijke stappen gezet om tot een robuust en gedragen Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer te komen. Het participatietraject, het advies vanuit het Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving en het Gezamenlijke Ambitienetwerk Spoorgoederenvervoer bieden belangrijke bouwstenen voor de verdere uitwerking.

In de loop van 2024 werken we het Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer verder uit, met verdere participatie en samenwerking met lopende trajecten. Medio 2024 zal het eindproduct van het Toekomstbeeld SGV naar verwachting naar de Kamer gaan, onder voorbehoud van een nieuw kabinet. Onderdeel van de uitwerking zijn de scenario's die in het tussenproduct kort worden beschreven, die dienen om keuzemogelijkheden en onzekerheden in kaart te brengen.

Zo ontstaat in 2024 een heldere beleidsstrategie die bijdraagt aan een duurzame balans tussen ruimte voor groei van het spoorgoederenvervoer en een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Op voorhand kan ik vaststellen dat dit geen eenvoudige opgave is en dat het nodig is om keuzes te maken. Ik zie echter ook dat alle betrokken partijen open en constructief met elkaar in dialoog zijn over de dilemma's die komen kijken bij het streven naar balans tussen leefomgeving en spoorgoederenvervoer. De komende tijd wil ik met alle belanghebbenden aan de slag met het wegen van de verschillende bouwstenen en het inzichtelijk maken van de verschillende te maken keuzes. Een nieuw kabinet kan vervolgens met het Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer aan de slag.

De verdere uitwerking loopt in de tijd ook gelijk op met de totstandkoming van de Mobiliteitsvisie 2050 en de herijking van de goederenvervoeragenda. Dit is belangrijk, want de integrale bereikbaarheidsdoelen die in de Mobiliteitsvisie ontwikkeld worden en verder uitgewerkt worden in de herijking van de goederenvervoeragenda, zijn bepalend voor de keuzes die in het spoorgoederenvervoer gemaakt kunnen worden.

Ik ben dankbaar voor de waardevolle input die alle belanghebbenden en andere betrokkenen voor de eerste uitwerking van dit Toekomstbeeld

³ Kamerstuk 21 501-33, nr. 929

hebben geleverd. Op deze manier wil ik komen tot een breed gedragen Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer gericht op de pijlers people, planet en profit.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen